

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การศึกษาบทบาทที่เป็นจริงในการบริหารกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาระดับบทบาทที่เป็นจริงในการบริหารกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับบทบาทที่เป็นจริงในการบริหารกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ของผู้บริหารที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์การอบรม และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงขอเสนอ สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 74.40 รองลงมา คือ ระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 25.60 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการอบรม 3 ครั้งขึ้นไป ร้อยละ 64.80 รองลงมาคือ อบรมไม่เกิน 2 ครั้ง ร้อยละ 35.20 ส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา 10 ปีขึ้นไป ร้อยละ 63.20

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์บทบาทที่เป็นจริงในการบริหารกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

บทบาทที่เป็นจริงในการบริหารกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ในภาพรวม พบว่าบทบาทที่เป็นจริงโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านบทบาทที่เป็นจริงส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยด้าน คือ ด้านการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการวางแผนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน

เป็นสำคัญด้านการนิเทศภายใน กำกับติดตามการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและด้านการประเมินผลการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงในการบริหารกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง พบว่า

1. บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีบทบาทของผู้บริหารในสถานศึกษาต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ในภาพรวมแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านการประเมินผล การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2. มีบทบาทของผู้บริหารในสถานศึกษาต่อการเรียนการสอนที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ที่มีประสบการณ์อบรมเชิงปฏิบัติการแตกต่างกัน มีบทบาทของผู้บริหารในสถานศึกษาต่อการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านไม่แตกต่างกัน

3. มีบทบาทของผู้บริหารในสถานศึกษาต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 แตกต่างกัน ที่มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน มีบทบาทของ ผู้บริหารในสถานศึกษาต่อการเรียนการสอนที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องการศึกษาบทบาทของผู้บริหารในสถานศึกษาต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การศึกษาบทบาทของผู้บริหารในสถานศึกษาต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมมีบทบาทที่เป็นจริงในการบริหารกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยเห็นว่า สถานศึกษาต้องมีบทบาทที่เป็นจริงในการบริหารกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในปัจจุบันเป็นยุคแห่งการแข่งขันทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ทำให้การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพของบุคลากรในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับนโยบายของรัฐเกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชการไทยอย่างเป็นรูปธรรม โดยได้มีการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการไทยอย่างมีรูปธรรม โดยได้มีการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ ปรับเปลี่ยนระบบการทำงานให้มีความกระชับปฏิบัติงานได้คล่องตัวมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนถือว่าเป็นบุคคลที่สำคัญยิ่งคนหนึ่งที่ผลัดดันการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไปสู่ความสำเร็จ เนื่องจากสถานศึกษาเป็นศูนย์กลางการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ ไม่ว่าจะเป็นการบริหาร การจัดหลักสูตร โปรแกรมการเรียนการสอน ความรอบรู้ทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงและมีวิสัยทัศน์ทางการศึกษา และหากผู้บริหารสามารถปฏิบัติตามบทบาทดังกล่าวแล้ว ย่อมทำให้การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญประสบความสำเร็จ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีผู้บริหารสถานศึกษาต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากมนุษย์มีความต้องการพื้นฐานในด้านต่างๆ เพื่อให้ตนเองมีความก้าวหน้าและมั่นคง ในด้านการดำรงชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับ สุเนตร อิทธิสาร (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรีประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี 420 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทในการส่งเสริมการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู 5 ด้าน ดังนี้ ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของครูด้านการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดำเนินการส่งเสริมมากที่สุด คือ การพัฒนาบุคลากร โดยส่งครูเข้าอบรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูจัดวัดผลและประเมินผลการเรียนในระบบการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดำเนินการส่งเสริมมาก

ที่สุด คือ ให้ครูจัดการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดำเนินการส่งเสริมมากที่สุด คือ การจัดห้องสมุดที่เอื้อต่อการค้นคว้าของครู และนักเรียนการจัดสภาพแวดล้อมสะอาด ร่มรื่นเป็นระเบียบสวยงามและความปลอดภัยสูง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการจัดการเรียนการสอน ดำเนินการส่งเสริมมากที่สุด คือ ให้ความร่วมมือกับครูประจำชั้นในการติดตามนักเรียนที่ขาดเรียน และส่งเสริมงานด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่และการยกย่องเชิดชูเกียรติ ครู อาจารย์ที่มีผลงานดีเด่น ดำเนินการส่งเสริมมากที่สุด คือ ให้ครูเข้ารับการอบรมสัมมนาวิชาการต่างๆ

2. การเปรียบเทียบการศึกษามิบบทบาทของผู้บริหารในสถานศึกษาต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา

2.1 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามิบบทบาทที่เป็นจริงในการบริหารกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 มีกลุ่มวุฒิสูงกว่าปริญญาตรีกับกลุ่มปริญญาตรีมีความต่อบทบาทที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมและทุกรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐาน ผู้วิจัยเห็นว่าสาเหตุที่มีความคิดเห็นต่อบทบาทที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะ ผู้มีวุฒิการศึกษาสูงกว่ามิบบทบาทที่เป็นจริงในการบริหารกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งสอดคล้องกับ สิริพันธ์ โขมิตวรกิจกุล (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการระดับการศึกษาปฐมวัยตามทัศนะของผู้บริหารและครู โรงเรียนเอกชน จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนระดับปฐมวัย จังหวัดพิษณุโลก มีทัศนะต่อสภาพการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดของแต่ละรายการตามลำดับ ดังนี้ การจัดการกิจกรรมประจำวัน การนำแผนการสอนไปใช้ในการบริหารหลักสูตร และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การจัดหาสื่อและผลิตสื่อ ซึ่งทุกด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยตามทัศนะของผู้บริหารและครู โรงเรียนเอกชน จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการนำแผนการสอนไปใช้ ด้านการจัดหา ด้านการผลิตสื่อ และด้านการนิเทศ ผู้บริหารและครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีทัศนะต่อสภาพการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยสูงกว่าผู้บริหารและครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี จำแนกตาม

ประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน จำแนกตามตำแหน่ง ในการทำงาน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามประสบการณ์การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่มีประสบการณ์การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแตกต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อบทบาทที่เป็นจริงในการบริหารกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารในสถานศึกษาในภาพรวมแตกต่างกันเป็นไปตามสมมติฐาน แต่จำแนกแต่รายด้านพบว่า มีความคิดเห็นต่อ บทบาทที่เป็นจริงในการบริหารกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการวางแผนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การนิเทศภายในกำกับติดตามผลการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การประเมินผลการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ผู้วิจัยเห็นว่าสาเหตุที่ความคิดเห็นแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาทที่เป็นจริงในการบริหารกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษามีประสบการณ์การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการในการบริหารกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรพงษ์ เศรษฐภักดี (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2542 มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินการจัดประสบการณ์ การเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของครู-อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอน จำนวน 157 ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่าย แบบเป็นสัดส่วนจาก 10 โรงเรียนใน 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการ ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการประเมินผล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของครู-อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา มี 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการ ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการประเมินผลเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 45 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.51 ถึง 0.86 และค่าความเชื่อมั่น 0.97 ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ครู อาจารย์ โดยส่วนรวมและจำแนกตาม ในการสอน มีการดำเนินการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีการจัดในแต่ละด้านที่ดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การประเมินผลสภาพแท้จริงจากเพิ่มสะสมผลงานของนักเรียน การให้ผู้เรียนวิเคราะห์สิ่งเกี่ยวกับบทเรียนและการประชาสัมพันธ์สิ่งพิมพ์เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร

เผยแพร่แก่ครูให้ทราบอย่างทั่วถึง ครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีการดำเนินการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยรวมและเป็นรายด้าน 3 ด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 จำแนกตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีบทบาทที่เป็นจริงในการบริหารกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 มีความคิดเห็นต่อบทบาทที่เป็นจริงในการบริหารกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในภาพรวมและทุกรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐาน ผู้วิจัยเห็นว่า สาเหตุที่ความคิดเห็นแตกต่างกันอาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาขาดทักษะในการบริหารกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับ สิริพันธุ์ โหมยศวรภิกกุล (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการระดับการศึกษาปฐมวัยตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชน จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนระดับปฐมวัย จังหวัดพิษณุโลก มีทัศนะต่อสภาพการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดของแต่ละรายการตามลำดับ ดังนี้ การจัดตารางกิจกรรมประจำวัน การนำแผนการสอนไปใช้ในการบริหารหลักสูตร และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การจัดหาสื่อและผลิตสื่อ ซึ่งทุกด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชน จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการนำแผนการสอนไปใช้ ด้านการจัดหา ด้านการผลิตสื่อ และด้านการนิเทศ ผู้บริหารและครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีทัศนะต่อสภาพการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยสูงกว่าผู้บริหารและครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่องการศึกษาบทบาทที่เป็นจริงในการบริหารกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผู้วิจัยขอเสนอแนะ โดยแบ่งเป็นข้อเสนอแนะทั่วไปและข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรเร่งพัฒนาการบริหารกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเริ่มจากการวางแผนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งมีบทบาทการบริหารกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นอันดับแรก ถัดมาเป็นการพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การนิเทศภายในกำกับติดตามผลการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การประเมินผลการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษา ให้ความสำคัญ ส่งเสริม ดังนั้น ควรมีการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรต่างๆ เพื่อให้ครูได้ศึกษาค้นคว้าอย่างครบถ้วน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาประสิทธิผลจากการบริหารกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาระดับต่างๆ

2.2 ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา

2.3 ศึกษาเปรียบเทียบการบริหารกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาระหว่างสถานศึกษาภาครัฐกับสถานศึกษาเอกชน

2.4 ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งเสริมการศึกษายุทธศาสตร์ของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยพิจารณาจากตัวแปรอื่นๆ เช่น เพศ อายุ เป็นต้น